

Gemeente Geldermalsen

Meer dan passen op de winkel!

Nieuwjaarstoespraak

Burgemeester drs. J.M. Staatsen

Tricht, 3 januari 2019

Dames en heren, of zoals ik sinds 2017 eigenlijk genderverantwoord hoor te zeggen, beste toehoorders,

Een spreekgestoelte op hoogte en daarachter voor de meesten van u een nieuw gezicht. Het plaatje bij de aftrap van de gemeentelijke nieuwjaarsreceptie is dit keer duidelijk anders dan u de afgelopen jaren gewend was. Het kan soms snel gaan. Nog maar enkele weken geleden nam u afscheid van mijn voorgangster Miranda de Vries en nu sta ik hier al. Vanaf de achterliggende jaarwisseling uw nieuwe burgemeester.

Welkom namens het gehele gemeentebestuur en onze ambtenaren bij onze nieuwjaarsreceptie 2018. Voor mij persoonlijk, direct na mijn aantreden, een prachtige gelegenheid om in korte tijd velen van u te mogen ontmoeten.

Geen enkel mensenleven en geen enkele bestuursperiode kabbelt rustig voort. Er zijn altijd hoogte- en dieptepunten, net zoals er altijd rimpelingen in het water zullen zijn. Je leert ervan en gaat verder. Het was mooi te zien dat Geldermalsen op een warme en respectvolle wijze van Miranda afscheid heeft genomen. Op een geheel eigen wijze heeft zij eraan gewerkt om de gemeente dichter bij de inwoners te brengen en de echte dialoog op gang te brengen. Hoewel er inderdaad even sprake is geweest van enige turbulentie, heeft zij het hier bijzonder goed gedaan. Natuurlijk mag er ruimte zijn voor gemengde gevoelens, maar hoe je afscheid neemt van iemand, zegt vooral iets over jezelf. In dit concrete geval zei het mij in ieder geval iets over uw en inmiddels onze gemeente Geldermalsen. Dat afscheid was hartverwarmend.

Juist daarom voelde het goed toen de Commissaris van de Koning, Clemens Cornielje, mij vroeg de burgemeesterspost hier te gaan vervullen. Het daarop volgende positieve gesprek met de voorzitters van de verschillende raadsfracties was vervolgens voldoende om mij - en hen natuurlijk ook - over de spreekwoordelijke streep te trekken.

Ik ben geen Miranda de Vries. Ik ben Jeroen Staatsen, met een eigen stijl van besturen, met eigen gemakken (en ongemakken) en met een eigen kijk op het aanvliegen en oplossen van bestuurlijke vraagstukken. Het woord 'waarnemend' is aan mij niet besteed. Met een kwinkslag naar de recente actualiteit wil ik nadrukkelijk stellen, dat ik hier niet ben gekomen om alleen maar 'op de winkel te passen'.

Er lopen vele projecten die om een verdere verdieping of afronding vragen. Daarnaast moet er binnen onze organisatie onvoorstelbaar veel werk worden verzet om samen met onze burens Neerijnen en Lingewaal een geslaagde overgang naar de nieuwe gemeente West Betuwe te kunnen maken. Van bestuurders en ambtenaren wordt een grote inzet gevraagd. Ik wil daar voluit een bijdrage aan leveren. Achterover leunen en slechts waarnemen past daar dus niet bij.

Hiervoor had ik het over mijn eigen kijk op dingen. Die wil ik graag met u delen. Ik geloof in de kracht van de mensen en ik geloof in de kracht van de dorpen. Een gemeente is niet meer en niet minder dan een bestuurlijk middel om mensen en samenlevingen te ondersteunen en te faciliteren. Een goede gemeente is uw medestander en niet uw tegenstander. Een gemeente ondersteunt, helpt, verbindt, denkt mee.

En natuurlijk, de gemeente heeft ook haar eigen verantwoordelijkheid en positie, zeker als het gaat om openbare orde en veiligheid, de kerntaak bij uitstek van de overheid, en ook als het gaat om handhaving.

Maar de overheid en de gemeente hebben in het bijzonder ook een eigen verantwoordelijkheid voor wie en wat in onze samenleving kwetsbaar is. Ik denk dan niet alleen aan kwetsbare mensen, maar tegelijkertijd aan onze kwetsbare natuur en de dieren. Lucebert wist het treffend te verwoorden: 'alles van waarde is weerloos'. Een overheid kan afdwingen. Maar de belangrijkste waarborgen tegen kwetsbaarheid zijn respect en inlevingsvermogen.

Uiteindelijk gaat het om mensen, de kwaliteit van hun leven, wonen, werken, ontspannen. Mijn vader was huisarts, een huisarts voor mensen. Een burgemeester is een bestuurlijke huisarts, die zich inzet voor mensen. Mensen individueel, maar ook actief op het niveau van verenigingen, instellingen en processen die hen van belang zijn. Zo wil ik burgemeester zijn en daar mag u mij op aanspreken. En ik hoop dat u allen daarbij mijn bondgenoot wilt zijn!

Tijdens één van mijn eerste gesprekken hier in het gemeentehuis vroeg ik of Geldermalsen ook carnaval viert en schutterijfeesten kent. Er wordt met een grote glimlach ontkennend geantwoord. Tegelijkertijd werd ik echter nadrukkelijk gewezen op de vele dorpsfeesten, het Elfdorpspel, Ode aan de Linge, de Rode Kruis Bloesemtocht, Festivate en het KOTS-festival. Het zal u niet verbazen dat ik bij het horen van de naam van dat laatste evenement even om enige verduidelijking moest vragen.

Verwacht u van mij niet, dat ik overal voorop ga in de polonaise. Maar ik zal er wel zoveel mogelijk zijn. Ik kom hier wonen en wil zoveel mogelijk met u delen. Alleen door je diep in de samenleving te begeven leer je haar immers kennen en begrijpen. Het echte persoonlijke contact heeft voor mij veel waarde.

Genoeg over mezelf gesproken. Met u wil ik naar de actualiteit van vandaag. Dat brengt me allereerst bij het gegeven, dat we vanavond eigenlijk het veertigjarig bestaan van onze gemeente zouden moeten vieren. Dat voelt een beetje dubbel, wetende dat we tegelijkertijd richting een afscheid gaan. Vandaar vanaf deze plaats slecht een klein beetje terug kijken en daarna vooral de blik op de toekomst gericht.

Veertig jaar in vogelvlucht. Ik verwijs naar woningbouwontwikkelingen, scholenbouw en scholenfusies, herinrichting van het aanbod van voorzieningen, de evacuatie bij het hoog water en de MKZ-crisis. Maar u herinnert zich vast ook stroomstoringen, tragische ongevallen en ontelbare grotere en kleinere sportieve en culturele activiteiten. Ook Geldermalsen ging van voorlichting naar burgerparticipatie en was ooit druk met het Nationale Leisure Centre dat er overigens nooit is gekomen. Wat er wel kwam is de Betuwelijn en in de nabije toekomst zien we ingrijpende ontwikkelingen rond het spoor hier in Tricht. De afgelopen jaren kenden we de revival van de dorpshuizen en zien we inwoners die steeds meer de regie over hun eigen dorpen in handen nemen. In deze beknopte maar toch veelomvattende samenvatting van de geschiedenis ontbreekt wat mij betreft nog één ding.

Hoe tegenstrijdig misschien ook, zie ik het toch als een bestuurlijk hoogtepunt dat een sterke en zelfbewuste gemeente als Geldermalsen de ogen niet heeft gesloten voor de uitdagingen van de toekomst. Ze heeft het besluit genomen dat die het beste kunnen worden aangegaan door zichzelf op te heffen en te gaan fuseren met Neerijnen en Lingewaal. Dat besluit getuigde van realiteitszin, politieke moed om over de eigen schaduw heen te durven springen en het besef dat dit uiteindelijk het beste is voor de lokale gemeenschap. Veertig jaar gemeente Geldermalsen. Het omvat ongetwijfeld nog veel meer maar ik laat het gemakshalve maar liever over aan de geschiedkundigen om dat alles uitputtend op een rijtje te zetten en een afgewogen eindbalans op te maken.

Voordat ik met u naar de toekomst wil kijken, toch nog even kort inzoomen op het afgelopen jaar. Dat doe ik natuurlijk met behulp van enkele informanten vanuit onze organisatie. Het jaar 2017 stond allerminst in het teken van rustig afbouwen richting de herindeling. In tegendeel.

Scholengemeenschap 'De Lingeborgh' kreeg een prachtig nieuw brugklasgebouw. In de Plantage werd de peuterspeelzaal in gebruik genomen en lopen inmiddels volop de voorbereidingen voor de bouw van een mooi Integraal Kind Centrum. Om toch nog even bij het onderwijs te blijven...in onze gemeente kregen dit jaar maar liefst vier scholen het landelijke predicaat 'excellent'.

Er werden kunstgrasvelden aangelegd en een parkeerplaats bij de fietscrossvereniging. Met inzet van lokale ondernemers werden rotondes prachtig ingericht. Deil presenteerde een dorpsplan en Acquoy is

inmiddels op weg naar de oprichting van een eigen dorpsraad. Het persoonsgebonden budget werd verruimd en alle dorpen kregen een eigen dorpsambtenaar.

Met heel veel inbreng van omwonenden is de Langedijk in Gellicum aangepakt en na aanvankelijke strubbelingen heeft ook de Langedijk in Acquoy tot ieders tevredenheid een herinrichting gekregen. Ook de Tielerweg in Geldermalsen kreeg een andere inrichting. Meer mensen kunnen gebruik gaan maken van de starterslening en de mogelijkheden voor kleinschalige woningbouwontwikkelingen werden verruimd. Daarnaast werd een begin gemaakt met de overgang naar de toepassing van LED-verlichting in onze buitenruimte. Opnieuw werd het proces rond de toekenning van budget voor leefbaarheidsinitiatieven een groot succes. Tenslotte....je moet blijven betalen, maar het betaald parkeren in het centrum is wel eigentijds en gebruiksvriendelijker georganiseerd.

Ik wil deze globale terugblik op het achterliggende jaar niet afsluiten zonder in het bijzonder te wijzen op de weersomstandigheden in de recente decembermaand. Daar hebben we als gemeente natuurlijk geen invloed op, maar wel op het bestrijden van de effecten daarvan. Er was sprake van grote sneeuwval en gladheid. Onze eigen buitendienst heeft veelvuldig werkelijk dag en nacht gewerkt om, op basis van het vastgestelde gladheidsbestrijdingsplan, de wegen zo goed mogelijk begaanbaar te houden. Dat verdient wat mij betreft hier waardering van ons allemaal in de vorm van een groot applaus.

Het einde van deze globale terugblik op het achterliggende jaar brengt me automatisch bij de actualiteit van het achterliggende weekend.

Met in het achterhoofd een forse schade aan de basisscholen in Meteren kun je eigenlijk niet spreken over een relatief rustig verlopen jaarwisseling. Maar wanneer we dit vervelende incident even buiten beschouwing laten, dan mogen we best tevreden zijn. Zoals elk jaar is er ook nu weer zo hier en daar sprake van schade aan gemeentelijke eigendommen. Inmiddels zijn we bezig om de omvang daarvan exact in beeld te krijgen. Zoals gebruikelijk duurt dat enkele dagen. Voor de eerste keer werd er op het Dorpsplein in Beesd een evenement georganiseerd. De reacties daarop zijn bijzonder positief. De organiserende horecaondernemer van café 'De Nootenboom', de ondernemersvereniging en verder betrokken andere verenigingen hebben hun nek uitgestoken om met een nieuw initiatief in dit dorp de negatieve spiraal van de afgelopen jaren te doorbreken. Dat is geweldig gelukt en zij verdienen daarom wat mij betreft een groot compliment.

Ik kom tot een afronding. Voor het jaar 2018 staan er geen grootse ambitieuze projecten op stapel, maar dat wil niet zeggen dat er helemaal niets meer gebeurt. Ik wijs hier bijvoorbeeld op de herinrichting van het dorpsplein in Beesd en de Geldersestraat in Geldermalsen. Dichterbij staat het komend jaar ook zeker in het teken van overleg, het uitwerken van concrete plannen en besluitvorming rond de herinrichting van het gebied rond het spoor hier in Tricht. Het gemeentebestuur zal er zeker op toezien, dat de belangen van direct omwonenden zo goed mogelijk behartigd worden en dat belangrijke aandachtspunten als geluid- en trillinghinder niet naar de achtergrond verdwijnen.

En daarnaastsamen op weg naar West Betuwe. Een intensief, interessant, spannend en uitdagend proces waarbij wij u als inwoners zoveel mogelijk willen betrekken. De vele avonden in het kader van het zogenoemde Bidboekproces krijgen een vervolg. Centraal daarbij staat de vraag wat u als inwoners voor uw dorp belangrijk vindt, in hoeverre u zelf nog verder dan nu al de regie in handen kunt en wilt nemen en tenslotte in welke vorm en mate u daarbij van de gemeente ondersteuning nodig heeft. Ook gaan we met u nadrukkelijk het gesprek aan over dienstverlening dichtbij en op maat. In november staan dan de gemeenteraadsverkiezingen op het programma.

In het herindelingsadvies richting de Tweede Kamer hebben de drie gemeenten gezamenlijk een torenhoge ambitie uitgesproken. Wat mij betreft terecht. Herindelen is niet enkel een bestuurlijk of kil technisch proces. We doen het voor onze inwoners. Een nieuwe gemeente moet juist daarom meer willen zijn dan de simpele optelsom van de delen. Ze moet toegevoegde waarde hebben. Die toegevoegde waarde vertaalt zich in een sterkere positie in de regio maar vooral in nog betere dienstverlening. Bij het aangaan van de uitdagingen van de toekomst hoort een eigentijds dienstverleningsconcept, een eigentijdse invulling van verantwoordelijkheden en een eigentijdse relatie tussen gemeente, verenigingen, instellingen en inwoners. Er ligt een prachtige kans om samen invulling te geven aan de gemeenschap van de toekomst. Vandaar mijn oproep: wees geen 'waarnemer' maar doe mee! Ik ben dat in ieder geval zeker van plan.

Vorig jaar nam mijn voorganger het initiatief om voor het eerst de gemeentelijke nieuwjaarsreceptie buiten het gemeentehuis te organiseren. Toen werd het Rhenoy en vanavond zijn we hier te gast in het mooie dorpshuis van Tricht. Hartelijk dank voor uw gastvrijheid en de wijze waarop u hebt meegedacht en meegewerkt. Volgens mij is er een traditie geboren die het zeker verdient om in West Betuwe te worden voortgezet. Ik heb begrepen dat Tricht het afgelopen jaar druk bezig is geweest met de muziektheatervoorstelling 'Wind' ter herinnering aan de windhoos hier in 1967. De muziek werd daarbij verzorgd door de gelegenheidsformatie 'De nozems en de non'. Op ons verzoek zullen zij ook vanavond van zich laten horen.

Genoeg gesproken. Namens het gemeentebestuur wens ik u een mooi, gezond en gelukkig 2018.